

Kommunledningsförvaltningen
Henrik Karpe, Jenny Bolander

2023-11-08

Dnr KS 2023-101

Kommunstyrelsen

Nämndernas internbudgetar för 2024 med plan för 2025–2029

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsens och nämndernas förslag till internbudgetar för 2024 med plan för 2025–2029 tillstyrks och överlämnas till kommunfullmäktige.
2. Samhällsbyggnadsnämndens investeringsram anpassas till regler för medfinansiering av investeringsprojekt, vilket innebär att den justeras ned med sammanlagt 35 miljoner kronor under perioden 2024–2027 varav 1,3 mnkr 2024.
3. Kommunstyrelsens investeringsram för Leanlink omfördelas utifrån förändringar i reglementet för Linköpings kommun i samband med ändrade nämnduppdrag. Kommunstyrelsen investeringsram justeras under perioden 2024–2029 ned med 4,4 mnkr, Äldrenämndens investeringsram justeras upp med 3,15 mnkr och Social- och omsorgsnämndens investeringsram justeras upp med 1,25 mnkr.
4. Samhällsbyggnadsnämnden och social- och omsorgsnämnden får i uppdrag att korrigera redaktionella felaktigheter i internbudgetens sammanfattning.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Kommunstyrelsens och nämndernas förslag till internbudgetar för 2024 med plan för 2025–2029 godkänns.
2. Samhällsbyggnadsnämndens investeringsram anpassas till regler för medfinansiering av investeringsprojekt, vilket innebär att den justeras ned med sammanlagt 35 miljoner kronor under perioden 2024–2027 varav 1,3 mnkr 2024.
3. Social- och omsorgsnämnden samt äldrenämnden får i uppdrag att revidera sina internbudgetar senast mars 2024 utifrån förändringar i reglementet för Linköpings kommun i samband med ändrade nämnduppdrag.
4. Kommunstyrelsens investeringsram för Leanlink omfördelas utifrån förändringar i reglementet för Linköpings kommun i samband med ändrade

nämnduppdrag. Kommunstyrelsen investeringsram justeras under perioden 2024–2029 ned med 4,4 mnkr, Äldrenämndens investeringsram justeras upp med 3,15 mnkr och Social- och omsorgsnämndens investeringsram justeras upp med 1,25 mnkr.

Ärende

Kommunfullmäktige beslutade 2023-06-13, § 222 om budget för 2024 med plan för 2025–2029. Då fastslogs hur kommunens samlade resurser ska fördelas mellan nämnder och verksamheter utifrån politisk viljeinriktning och prioritering. Nämnderna har arbetat fram internbudgetar för 2024 med plan för 2025–2029 utifrån kommunfullmäktiges beslut.

Nämndernas förslag till internbudget för 2024 med plan för 2025–2029 har stämts av mot kommunfullmäktiges beslut om plan för åren 2024–2029 den 13 juni 2023. Nämndernas förslag överensstämmer med den budget och de budgetramar och som fullmäktige fastställt.

Social- och omsorgsnämnden samt äldrenämnden får i uppdrag att revidera sina internbudgetar senast mars 2024 utifrån förändringar i reglementet för Linköpings kommun i samband med ändrade nämnduppdrag. Beslut kring ändrade nämnduppdrag togs i KF 2023-10-24. Avstämning sker med kommunledningsförvaltningens ekonomistab innan beslut i nämnd kring reviderad internbudget 2024 med plan för 2025–2029.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Nämndernas internbudgetar för 2024 med plan för 2025–2029, 2023-11-08

Bilaga 1 – Kommunfullmäktige

Bilaga 2 – Kommunens revisorer

Bilaga 3 – Kommunstyrelsen

Bilaga 4 – Överförmyndarnämnden

Bilaga 5 – Valnämnden

Bilaga 6 – Äldrenämnden

Bilaga 7 – Social- och omsorgsnämnden

Bilaga 8 – Barn- och ungdomsnämnden

Bilaga 9 – Bildningsnämnden

Bilaga 10 – Kultur- och fritidsnämnden

Bilaga 11 – Arbetsmarknadsnämnden

Bilaga 12 – Samhällsbyggnadsnämnden

Bilaga 13 – Bygg- och miljönämnden

Bilaga 14 – Pensionsenheten

Bilaga 15 – Intern finansiering

Bakgrund

Kommunens budget med plan för kommande fem år är det centrala dokumentet för att styra den kommunala verksamhetens inriktning och omfattning. Budgeten omfattar all kommunal verksamhet och beskriver de målsättningar och resultat som är prioriterade. Utifrån kommunfullmäktiges beslut om budget för 2024 med plan för åren 2025–2029 den 16 juni 2023, har nämnderna tagit fram förslag till internbudgetar som bland annat innehåller nämndmål, nämndindikatorer och driftsammandrag. Internbudgetarna beskriver hur nämnderna förhåller sig till kommunens budget och redogör bland annat för hur de kommunövergripande målen och strategiska utvecklingsuppdragen ska omhändertas inom fastställda budgetramar.

Kommunledningsförvaltningens avstämning

Som ett led i kommunstyrelsens uppsiktsplikt har Kommunledningsförvaltningen tagit del av nämndernas internbudgetar med bilagor.

Avstämning budgetramar

Nämndernas förslag till internbudget för 2024 med plan för 2025–2029 har stämts av mot kommunfullmäktiges beslut om budget för 2024 med plan för åren 2025–2029. Samtliga budgetramar stämmer med kommunfullmäktiges beslut.

Samhällsbyggnadsnämndens investeringsram anpassas till regler för medfinansiering av investeringsprojekt, vilket innebär att den justeras ned med sammanlagt 35 miljoner kronor under perioden 2024–2027, där den justeras med 1,3 mnkr för 2024, 5,5 mnkr för 2025, 3,5 mnkr för 2026 och 24,6 mnkr för 2027.

I samhällsbyggnadsnämnden och social- och omsorgsnämndens internbudgetar finns redaktionella felaktigheter av ramarna i sammanfattningen av respektive nämnds internbudget. Nämnderna får i uppdrag att korrigera detta.

Avstämning kommunövergripande mål

Avstämningen kring de kommunövergripande målen ska säkerställa att det arbetas för samtliga kommunövergripande mål. Avstämningen utgör även ett underlag för fortsatt dialog med nämnder och förvaltningar avseende mål- och verksamhetsstyrning. Samtliga nämnder har inkommit med internbudgetar inklusive bilagor som i huvudsak följer de övergripande principerna för kommunens styrning. Kommunledningsförvaltningen konstaterar att mål- och verksamhetsstyrningen behöver fortsatt utvecklas för ett tydligare fokus på resultat och kvalitet samt för att säkra en ändamålsenlig och effektiv verksamhet. I samband med Kommunledningsförvaltningens avstämning har Kommundirektören godkänt förvaltningarnas verksamhetsplaner.

Vid avstämningen framkommer att framtagna nämndmål och nämndindikatorer följer inriktningen i budgeten och att de strategiska utvecklingsuppdragen i huvudsak har omhändertagits och preciserats i nämndernas i internbudgetar och förvaltningarnas verksamhetsplaner. För att nå de kommunövergripande målen och den inriktning som anges i budgeten behöver dock nämnderna i större utsträckning vidta åtgärder i enlighet med de strategiska utvecklingsuppdragen, detta inom ramen för sitt ansvarsområde och basuppdrag.

Nedan redovisas antalet nämndmål per kommunövergripande mål

Kommunövergripande mål	Antal nämndmål
Ett tryggt och säkert Linköping	9
Ett Linköping med minskad segregation	5
Ett Linköping i framkant inom miljö- och klimat	5
Ett växande Linköping med ett starkt näringsliv	8
Lättillgänglig, god och jämlik välfärd	10
Skolor med fokus på kunskap och studiero	8
Fler i jobb och egenförsörjning	1
En hållbar ekonomi	19
En organisation med hög produktivitet och effektivitet	13
Linköpings kommun är en attraktiv arbetsgivare med en hållbar kompetensförsörjning	27
Summa	105

Internkontrollplaner

Samtliga nämnder har inkommit med internkontrollplaner och samtliga har tydligt redogjort planen för nämndernas deltagande för år 2023.

I Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 § framgår det att nämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Det innebär att de ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera.

Ett redskap till att säkerställa ovanstående är nämndens internkontrollplan med kontrollmoment från områdena verksamhet, personal, ekonomi, administration samt oegentligheter, mutor och jäv. Vid prioritering av vilka kontrollmoment som ska föreslås till planen, gör förvaltningen en övergripande väsentlighets- och riskbedömning där de främst tittar på risker med höga riskvärden från verksamhetens gjorda riskanalyser, men kan även titta på utredningar, aktuella händelser etcetera.

Antalet genomförda riskanalyser varierar i nämnderna och arbetet med riskanalyser har prioriterats olika. Nämnderna ansvarar för prioriteringen av genomförandet av riskanalyser. Riskanalyser med åtgärdsarbete är en viktig del i arbetet med att säkra en god internkontroll, dels för att urvalet till kontrollmoment främst ska baseras på riskanalyser, men även för att verksamheten har bra stöd vid prioriteringar av åtgärder. Framförallt bidrar arbete med riskanalyser till en större riskmedvetenhet i verksamheten.

Uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare

Berörda nämnder har med kommunfullmäktiges Program för uppföljning av privata utförare som grund utarbetat en plan för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp. Slutsatser av uppföljningen redovisas i samband med delårsrapportering, verksamhetsberättelser och årsredovisning.

10-åriga lokalförsörjningsplaner

Berörda nämnder har lämnat 10-åriga lokalförsörjningsplaner.

Under året har kommunens lokalintensiva förvaltningarna/nämnder arbetat tillsammans med Lejonfastigheter och Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen för att ta fram sina lokalförsörjningsplaner. Från och med nästa år kommer arbetet med att ta fram planerna ske på ett lite annorlunda sätt. Nämnderna kommer då att få ramar i tidigt skede och sedan ska lokalförsörjningsplanerna tas fram av nämnderna och Lejonfastigheter utifrån uppställda ramar istället för tvärtom.

Kommunstyrelsen ska även tillsammans med Lejonfastigheter ta fram en övergripande plan för hela kommunen. Planen ska från 2024 beslutas av Kommunfullmäktige. Samtliga planer ska samordnas mellan nämnderna/förvaltningarna och synkroniserats med beslutade och pågående detaljplaner för att få största möjliga träffsäkerhet.

En sammanställning av förvaltningarnas planerade inhyrning/avflyttning av lokaler under planperioden år 2024–2033 redovisas nedan angivet i årshyra i mnkr.

Nämnd	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Barn- och ungdomsnämnden	-2,6	1,4	12,0	16,6	16,6	16,6	16,6	16,6	16,6	16,6
Bildningsnämnden	1,8	8,8	9,1	9,3	9,3	9,3	9,3	9,3	9,3	9,3
Kommunstyrelsen	0,0	0,0	0,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Kultur- och fritidsnämnden	12,2	12,6	19,9	27,2	24,6	21,9	21,9	21,9	21,9	21,9
Omsorgsnämnden	3,4	4,9	8,6	12,5	17,6	19,5	21,4	23,3	25,3	27,2
Äldrenämnden	0	0	55,5	93,1	121,9	151,3	167,3	167,3	196,1	196,1
Totalt	14,8	27,7	105,1	161,7	193,0	221,6	239,5	241,4	272,2	274,1

Barn- och ungdomsnämnden rapporterar fortsatt höga lokalkostnader trots att besparingar redan skett då man gått ur en relativt stor mängd av lokaler under 2023. Nämndens mål är att lokalkostnaderna inte skall överstiga 16% av den totala budgeten. I budgeten för 2024 bedöm lokalernas andel av ramen att uppgå till 17,5%. Lokaleffektiviteten behöver öka genom att verksamheterna organiseras så att lediga platser nyttjas mer effektivt innan eventuella nybyggnationer aktualiseras. Utöver detta finns behov av att avveckla lokaler under planperioden, för att nå målvärdet på 16%.

Elevantalet inom hela Linköpings kommuns gymnasieskolor förväntas att öka med ca 900 elever den kommande 10 års perioden. Elevökningen bedöms att kunna hanteras inom befintliga skolor men förutsätter vissa lokalanpassningar, tillbyggnader samt omstrukturering av lokaler.

För social- och omsorgsnämnden är platserna i bostäder med särskild service inte i balans. Fortfarande finns det ett stort behov av särskilda boenden. Matchningsproblemet det vill säga behov hos de individer som är berättigade till en bostad med särskild service samt egna önskemål, stämmer inte alltid överens. Lejonfastigheter har fått ett uppdrag att göra en genomlysning av samtliga bostäder som ska ge nämnden ett underlag för långsiktig planering. Parallellt pågår ett arbete med att minska behovet av nya bostäder genom stödjande insatser som innebär lägre trösklar in på den ordinarie bostadsmarknaden.

För boendeenheten pågår ett arbete att avveckla stora kluster av boendelösningar och istället tillskapa fler kommunala boenden med en jämn fördelning över Linköping.

Mellan år 2024 och 2025 visar befolkningsprognosen ett större behov av vårbostäder än vad som finns tillgängligt. Under 2026 räknar äldrenämnden att man ska vara i balans igen. Det ger möjlighet till att avveckla mindre kostnadseffektiva enheter till förmån för planerade. Allt fler äldre och även svårt sjuka äldre väljer att bo kvar i det egna hemmet vilket ställer stora krav på bostaden samt på hemsjukvård och hemtjänst.

10-åriga investeringsplaner

Berörda nämnder har lämnat 10-åriga investeringsplaner. Nämndernas förslag till investeringsramar för 2024–2029 har stämts av mot kommunfullmäktiges beslut i budget för 2024 med plan för åren 2025–2029. Samtliga investeringsnivåer är inom ram jämfört med kommunfullmäktiges beslut.

Nämndernas investeringar uppgår till drygt 5 miljarder kronor under tidsperioden 2024–2029. Investeringarna för tidsperioden har justerats ner med 35 mnkr jämfört med tidigare budgetbeslut. Förändringen beror regler för medfinansiering av investeringsprojekt. Förändringen påverkar Samhällsbyggnadsnämndens investeringsram. Samhällsbyggnadsnämnden har den största delen av kommunens investeringar och nämndens

investeringsram uppgår till knappt 500 mnkr 2024. Nämndens största investering är Ullevileden som budgeteras att slutföras år 2026. I Samhällsbyggnadsnämndens plan finns också en ny anslutning från Mörtlösarondellen till Köpetorpsgatan. Investeringar i större anläggningar som är långsiktiga kan lånefinansieras då kommande generationer kommer att nyttja dem under många år. Kommunen har idag bara en anläggning som har lånefinansierats och det är simhallen som har finansierats med lån efter beslut i KF.

Många stora kommunala exploateringsprojekt är i genomförandefas vilket medför stora exploateringsrelaterade investeringar. Dessa projekt väntas även ge markförsäljningsintäkter de kommande åren och därmed generera resultat från exploateringen. Exploateringsens ekonomiska resultat styrs huvudsakligen av hur mycket mark som slutöverläts under året. Kommunens exploatering har ett budgeterat resultat på 78 mnkr. De största projekten som finns med i prognosen är Folkkungavallen, Djurgården, Himna och Berga äng.

I budgeten finns 150 mnkr per år för markreserv, denna investering faller dock vanligtvis inte ut årligen utan uppstår när möjlighet till köp infaller.

Under perioden 2015–2022 hade Linköpings kommun en genomförandegrad på cirka 80 procent av planerade investeringar. Eftersom Samhällsbyggnadsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden enligt prognos inte kommer att förbruka respektive investeringsram under år 2023 kommer eventuell ombudgetering att påverka investeringsramarna för år 2024.

Kommunen styr i första hand ekonomin på driftbudgeten och grundregeln är att nämnderna ska klara att finansiera ränta, avskrivning och driftkostnader för de investeringar som nämnden genomför.

Förvaltningarnas verksamhetsplaner inkl. bilagor

Verksamhetsplanerna är en del av kommunens styrning och ska säkerställa att kommunfullmäktiges och nämndens prioriteringar får genomslag samtidigt som förvaltningen ges utrymme att utforma styrningen inom sitt ansvarsområde. Kommunledningsförvaltningens bedömning är att förvaltningarna har upprättat verksamhetsplaner och strategiska objektsplaner som i stort följer de centrala anvisningar.

Jämställdhet

All individbaserad statistik som ingår internbudgetarna ska vara uppdelad efter kön. Samtliga nämnder har i uppdrag att utifrån ett jämställdhetsperspektiv följa upp och analysera nämndindikatorer och statistik för att säkerställa att resurserna används på ett sätt som bidrar till jämställdhet.

**Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om
medbestämmande i arbetslivet**

Respektive nämnd har MBL-förhandlat förslag till internbudget.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Klicka här för att ange text.

Beslutet skickas till:
Samtliga nämnder
Samtliga förvaltningschefer
Samtliga ekonomichefer
Budgetchef, Henrik Karpe
Kvalitetsstrateg, Jenny Bolander
Stadsrevisor, Peter Alexandersson